ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2006

Vyhlásené: 13. 06. 2006 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

395

NARIADENIE VLÁDY
Slovenskej republiky
z 24. mája 2006

o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov nariaďuje:

§ 1
Základné ustanovenie

(1) Toto nariadenie vlády ustanovuje minimálne požiadavky na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov potrebných na ochranu života a zdravia zamestnancov pri práci.

(2) Osobným ochranným pracovným prostriedkom je každý prostriedok, ktorý zamestnanec pri práci nosí, drží alebo inak používa vrátane jeho doplnkov a príslušenstva, ak je určený na ochranu bezpečnosti a zdravia zamestnanca. Zoznam osobných ochranných pracovných prostriedkov je uvedený v prílohe č. 1 a zoznam nebezpečenstiev je uvedený v prílohe č. 2. Osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami alebo nebezpečenstvami môžu byť aj iné osobné ochranné pracovné prostriedky a nebezpečenstvá, ako sú uvedené v prílohách č. 1 a 2, ak ich určil zamestnávateľ podľa § 4 a sú v súlade s týmto nariadením vlády.

(3) Osobným ochranným pracovným prostriedkom podľa odseku 2 nie je

a) bežný pracovný odev, uniforma a obuv,

b) prostriedok, ktorým záchranné zložky[1]) poskytujú pomoc,

c) prostriedok používaný pri cestnej doprave,[2])

d) športový výstroj,

e) prostriedok na sebaobranu a na odstrašovanie.

§ 2
Poskytovanie osobných ochranných pracovných prostriedkov

(1) Osobný ochranný pracovný prostriedok zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi, ak nebezpečenstvo nemožno vylúčiť ani obmedziť technickými prostriedkami, prostriedkami kolektívnej ochrany ani metódami a formami organizácie práce.

(2) Zoznam prác, pri ktorých sa poskytujú osobné ochranné pracovné prostriedky, je uvedený v prílohe č. 3. Práca, pri ktorej sa poskytujú osobné ochranné pracovné prostriedky, môže byť aj iná práca, ako je uvedená v prílohe č. 3, ak nebezpečenstvo nemožno vylúčiť ani obmedziť spôsobom ustanoveným v odseku 1.

(3) Ak viaceré nebezpečenstvá vyžadujú, aby zamestnanec používal súčasne viac osobných ochranných pracovných prostriedkov, zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancovi osobné ochranné pracovné prostriedky, ktoré sa dajú navzájom skombinovať a zabezpečia účinnú ochranu pred týmito nebezpečenstvami.

(4) Zamestnávateľ musí poskytnúť zamestnancovi osobný ochranný pracovný prostriedok, ktorý spĺňa požiadavky podľa osobitných predpisov.[3])

(5) Pracovný odev alebo pracovnú obuv zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi, ktorý pracuje v prostredí, v ktorom odev alebo obuv podliehajú mimoriadnemu opotrebovaniu alebo mimoriadnemu znečisteniu, ak sa stanú nepoužiteľné za čas kratší ako šesť mesiacov.

§ 3
Požiadavky na poskytovaný osobný ochranný pracovný prostriedok

(1) Osobný ochranný pracovný prostriedok, ktorý zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi, musí

a) zabezpečovať účinnú ochranu pred existujúcimi nebezpečenstvami a predvídateľnými nebezpečenstvami a sám nesmie zvyšovať riziko,

b) zodpovedať existujúcim a predvídateľným pracovným podmienkam a pracovnému prostrediu na pracovisku,

c) vyhovovať ergonomickým požiadavkám, zdravotnému stavu zamestnanca a po nevyhnutnom malom prispôsobení aj telu zamestnanca, ak to osobný ochranný pracovný prostriedok umožňuje,

d) byť zdravotne neškodný.

(2) Zoznam ďalších kritérií na výber osobného ochranného pracovného prostriedku, ktoré zamestnávateľ pri výbere zohľadňuje, je uvedený v prílohe č. 4. Ak je to potrebné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zamestnávateľ môže vyberať osobný ochranný pracovný prostriedok aj podľa ďalších kritérií.

(3) Osobný ochranný pracovný prostriedok má v zásade používať jeden zamestnanec. Ak okolnosti vyžadujú, aby ten istý osobný ochranný pracovný prostriedok používalo viac zamestnancov, zamestnávateľ je povinný vykonať príslušné opatrenia, aby

a) nebola ohrozená bezpečnosť a zdravie zamestnancov,

b) osobný ochranný pracovný prostriedok bol zamestnancovi prístupný vždy v prípade potreby.

§ 4
Posudzovanie vhodnosti osobných ochranných pracovných prostriedkov

(1) Pred výberom osobného ochranného pracovného prostriedku pri posudzovaní rizika a hodnotení nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia je zamestnávateľ povinný

a) analyzovať nebezpečenstvá a určiť tie, ktoré

1. nemožno vylúčiť ani obmedziť spôsobom podľa § 2 ods. 1 a
2. môžu ohroziť život alebo zdravie zamestnanca,

b) charakterizovať vlastnosti, ktoré musí mať osobný ochranný pracovný prostriedok, aby bol účinný pred nebezpečenstvami určenými podľa písmena a); ako aj charakterizovať nebezpečenstvá, ktoré môžu vyplynúť z používania osobného ochranného pracovného prostriedku,

c) hodnotiť, či osobný ochranný pracovný prostriedok, ktorý zamýšľa poskytovať zamestnancom, zodpovedá vlastnostiam podľa písmena b) a spĺňa požiadavky uvedené v § 2 ods. 3 a 4 a § 3 ods. 1.

(2) Zamestnávateľ posudzuje riziko, hodnotí nebezpečenstvá a posudzuje vhodnosť poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov vždy, ak

a) sa zmenia nebezpečenstvá najmä v dôsledku zmeny technológie alebo organizácie práce, alebo zmeny pracovných podmienok,

b) sú dostupné účinnejšie technické prostriedky a prostriedky kolektívnej ochrany na vylúčenie alebo obmedzenie nebezpečenstiev alebo

c) sú dostupné účinnejšie osobné ochranné pracovné prostriedky.

§ 5
Zoznam poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov

(1) Zamestnávateľ poskytuje osobné ochranné pracovné prostriedky podľa svojho zoznamu poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov (ďalej len „zoznam“) vypracovanom na základe posúdenia rizika a hodnotenia nebezpečenstiev podľa § 4. V zozname zamestnávateľ špecifikuje konkrétne typy osobných ochranných pracovných prostriedkov, ktoré poskytuje pri jednotlivých prácach.

(2) Zamestnávateľ v zozname upraví aj osobitný režim zaobchádzania s osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami, ktoré sú určené na ochranu pred zvláštnymi nebezpečenstvami, napríklad pred rádioaktívnymi látkami, karcinogénnymi látkami alebo na ochranu pred infekciou.

(3) Zamestnávateľ je povinný prehodnotiť zoznam vždy po posúdení vhodnosti poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov podľa § 4 ods. 2.

§ 6
Používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov

(1) Zamestnávateľ je povinný na základe závažnosti nebezpečenstva a dĺžky jeho pôsobenia, charakteru práce a pracoviska, vlastností a účinnosti príslušného osobného ochranného pracovného prostriedku určiť podmienky používania osobného ochranného pracovného prostriedku, najmä dobu používania.

(2) Zamestnávateľ je povinný zamestnanca zrozumiteľne oboznámiť s nebezpečenstvami, pred ktorými ho používanie poskytnutého osobného ochranného pracovného prostriedku chráni, a poučiť ho o správnom používaní tohto osobného ochranného pracovného prostriedku a podľa potreby mu poskytnúť aj praktický výcvik.

(3) Zamestnávateľ je povinný sprístupniť zamestnancom tie informácie o každom type osobného ochranného pracovného prostriedku používanom u zamestnávateľa, ktoré zamestnanci potrebujú na jeho používanie.

(4) Zamestnanec je povinný používať poskytnutý osobný ochranný pracovný prostriedok len určeným spôsobom, na určené účely, po celý čas trvania nebezpečenstva a v súlade s pokynmi na používanie podľa odseku 2.

(5) Zamestnávateľ zabezpečuje udržiavanie osobného ochranného pracovného prostriedku najmä čistením, opravou a výmenou.

Záverečné ustanovenia

§ 7

Týmto nariadením vlády sa preberá právny akt Európskych spoločenstiev uvedený v prílohe č. 5.

§ 8

Zrušuje sa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 504/2002 Z. z. o podmienkach poskytovania osobných ochranných pracovných prostriedkov.

§ 9

Toto nariadenie vlády nadobúda účinnosť 1. júla 2006.

v z. Pál Csáky v. r.

Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 395/2006 Z. z.

ZOZNAM OSOBNÝCH OCHRANNÝCH PRACOVNÝCH PROSTRIEDKOV

Osobné ochranné pracovné prostriedky sú najmä

1. NA OCHRANU HLAVY

1.1. Ochranné prilby, napríklad proti úderu, nárazu, roztavenému kovu, dielektrické, na použitie v baníctve, strojárstve, hutníctve, lesníctve, energetike, stavebníctve, pri zdolávaní požiarov, pri vykonávaní záchranných prác pri haváriách a živelných pohromách.

1.2. Ochranné pokrývky hlavy, čiapky so štítom a bez štítu, vystužené čiapky proti udretiu, baretky, šatky, sieťky na vlasy, kapucne, kukly, klobúky s časťou na ochranu krku, vyrobené z textilu, sieťoviny, impregnované, určené proti skalpovaniu a iným podobným nebezpečenstvám.

2. NA OCHRANU SLUCHU

2.1. Zátkové chrániče sluchu a podobné prostriedky.

2.2. Slúchadlové chrániče sluchu.

2.3. Protihlukové prilby do extrémne hlučného prostredia.

2.4. Chrániče sluchu s prijímačom na nízkofrekvenčnú indukčnú slučku.

2.5. Chrániče sluchu s interkomunikačným zariadením na dorozumievanie.

2.6. Slúchadlové chrániče sluchu, ktoré možno upevniť na prilbu.

3. NA OCHRANU ZRAKU A TVÁRE

3.1. Ochranné okuliare proti fyzikálnym vplyvom a kvapalinám, napríklad proti mechanickým vplyvom, proti röntgenovému žiareniu, laserovému žiareniu, ultrafialovému žiareniu, infračervenému žiareniu, proti oslneniu, vode.

3.2. Štíty na ochranu tváre.

3.3. Kukly.

3.4. Zváračské kukly, štíty a okuliare.

3.5. Masky a prilby určené na zváranie oblúkom, držané rukami, uchytené na hlave pomocou pásky alebo ktoré možno upevniť na ochrannú prilbu.

4. NA OCHRANU DÝCHACÍCH ORGÁNOV

4.1. Ochranné rúška.

4.2. Náustky s malými priemyselnými filtrami.

4.3. Respirátory proti organickým parám, toxickému prachu a dymu, aerosólom.

4.4. Filtre proti prachu, rádioaktívnemu prachu.

4.5. Masky s filtrami, napríklad proti organickým parám a plynom, kysličníku uhoľnatému, aerosólom, kyslým plynom.

4.6. Izolačné dýchacie prístroje kyslíkové alebo vzduchové, ktoré sú prenosné, diaľkové.

4.7. Potápačské vybavenie.

5. NA OCHRANU HORNÝCH KONČATÍN

5.1. Ochranné rukavice (palcové, trojprstové alebo päťprstové) na prácu so strojovým zariadením, s ručným náradím a nástrojmi, na manipuláciu s materiálmi proti bodnutiu, porezaniu, vyšmyknutiu, vibráciám, na ochranu pred chemickými látkami a biologickým materiálom, pred elektrickým prúdom a napätím, pred sálavým teplom, chladom, pred ionizujúcim žiarením.

5.2. Ochranné prsty na ochranu prstov.

5.3. Ochranné rukávy na ochranu rúk.

5.4. Zápästné remienky na ochranu zápästia.

5.5. Dlaňovnice na ochranu dlaní.

5.6. Ochrana predlaktia z krúžkového pletiva.

5.7. Podložky pod lakeť na ochranu lakťa proti tlaku.

6. NA OCHRANU DOLNÝCH KONČATÍN

6.1. Ochranná obuv nízka, členková, polovysoká alebo vysoká.

6.2. Obuv s ochrannou špicou.

6.3. Obuv s ochranou priehlavku.

6.4. Obuv, ktorú možno rýchlo vyzuť.

6.5. Obuv s podrážkami odolnými proti teplu.

6.6. Obuv odolná proti sálavému teplu.

6.7. Oteplená obuv.

6.8. Obuv odolná proti vibráciám.

6.9. Antistatická obuv.

6.10. Izolačná obuv, vysoké topánky alebo prezuvky.

6.11. Ochranná obuv na obsluhu reťazových píl.

6.12. Ochranná obuv s podrážkou proti prepichnutiu, šmyku, kvapalinám, chemickým látkam, napríklad proti žieravinám, organickým rozpúšťadlám, olejom.

6.13. Chránič proti porezaniu (napríklad stehien).

6.14. Chránič kolena, predkolenia.

6.15. Snímateľné chrániče priehlavku.

6.16. Gamaše.

6.17. Vymeniteľné podrážky alebo vložky do obuvi odolné proti sálavému teplu, chladu, prepichnutiu.

6.18. Snímateľné hroty na ľad, sneh alebo na iné šmykľavé plochy.

7. NA OCHRANU TRUPU A BRUCHA

7.1. Ochranné vesty, plášte a zástery na ochranu pri práci so strojovým zariadením a ručným náradím proti pichnutiu, porezaniu, postriekaniu roztaveným kovom a podobne.

7.2. Ochranné vesty, plášte, haleny a zástery na ochranu pred chemickými látkami a biologickými materiálmi.

7.3. Vyhrievané vesty.

7.4. Zástery na ochranu pred röntgenovým žiarením.

7.5. Telové pásy, napríklad brušné a obličkové.

8. NA OCHRANU CELÉHO TELA

8.1. Prostriedky na prevenciu proti pádu:

8.1.1. úplný výstroj na prevenciu proti pádu vrátane všetkých nevyhnutných doplnkov,

8.1.2. brzdné zariadenie pohlcujúce kinetickú energiu; úplné vybavenie vrátane všetkých nevyhnutných doplnkov,

8.1.3. prostriedky na držanie tela, napríklad bezpečnostné popruhy, bezpečnostné pásy, prídavné laná.

8.2. Ochranné odevy, napríklad dvojdielne alebo kombinézy:

8.2.1. odevy poskytujúce ochranu pri práci so strojovým zariadením a ručným náradím proti bodnutiu, porezaniu,

8.2.2. odevy na ochranu pred chemickými látkami a biologickými materiálmi, odevy chrániace pred postriekaním roztaveným kovom alebo pred infračerveným žiarením,

8.2.3. odevy odolné proti prepáleniu,

8.2.4. odevy odolné proti krátkodobému pôsobeniu ohňa,

8.2.5. odevy odolné proti sálavému teplu (tepelnému žiareniu),

8.2.6. odevy na ochranu pred rádioaktívnou kontamináciou,

8.2.7. prachotesné odevy,

8.2.8. plynotesné odevy,

8.2.9. antistatické odevy,

8.2.10. ochranné odevy a plášte proti chladu a poveternostným podmienkam,

8.2.11. ochranné odevy pre špeciálne profesie, napríklad pre hasičov, potápačov,

8.2.12. výstražné odevy a vesty s fluorescenčnými a odrazovými prvkami a doplnky, napríklad pásky na rukávy, rukavice.

8.3. Ochranné prikrývky.

9. NA OCHRANU KOŽE

9.1. Ochranné pasty, masti, oleje proti vode, organickým rozpúšťadlám, ultrafialovému žiareniu, hmyzu.

10. INÉ

10.1. Záchranná plávacia vesta.

10.2. Doplnky (spodná bielizeň, ponožky a podobne).

10.3. Gumený izolačný koberec.

10.4. Prenosné zariadenie na individuálne použitie, ktoré oznamuje alebo zaznamenáva škodlivý alebo nebezpečný pracovný faktor (napríklad osobný dozimeter).

Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 395/2006 Z. z.

ZOZNAM NEBEZPEČENSTIEV

Nebezpečenstvá, ktoré vzhľadom na charakter ich účinkov, čas expozície a množstvo, napríklad koncentráciu alebo dávku, môžu poškodiť zdravie alebo významne obťažovať pri práci a pred ktorými sa možno chrániť osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami, sú najmä

1. FYZIKÁLNE NEBEZPEČENSTVÁ

1.1. Poloha pracoviska vo vzťahu k povrchu zeme, napríklad vo výške, v hĺbke, pod zemou alebo pod vodou, a k inému pracovisku, napríklad v jeho blízkosti.

1.2. Nevhodný povrch podláh a komunikácií spôsobujúci pády osôb, napríklad ich pohyblivosť, šikmosť, šmykľavosť, nerovnosť.

1.3. Tlak, úder, rez, seknutie, pichnutie, bodnutie, odretie, navinutie

1.3.1. pri pohyblivých strojoch, mechanizmoch a ich častiach,

1.3.2. na materiáloch, polotovaroch a výrobkoch, s ktorými sa manipuluje,

1.3.3. na ostrých hranách, rohoch, drsných povrchoch.

1.4. Oheň, horúce alebo chladné látky (plynné, kvapalné, tuhé) a predmety, ich povrchová teplota.

1.5. Výbušnosť.

1.6. Odletujúce a padajúce predmety.

1.7. Tepelné žiarenie.

1.8. Ultrafialové žiarenie.

1.9. Infračervené žiarenie.

1.10. Ionizujúce žiarenie.

1.11. Laserové žiarenie.

1.12. Elektrický prúd a napätie.

1.13. Statická elektrina.

1.14. Elektromagnetické žiarenie.

1.15. Barometrický tlak a jeho rýchle zmeny.

1.16. Teplota vzduchu a jej rýchle zmeny.

1.17. Vlhkosť vzduchu.

1.18. Prúdenie vzduchu.

1.19. Ionizácia vzduchu.

1.20. Pevné alebo kvapalné aerosóly vo vzduchu.

1.21. Hluk (infrazvuk, ultrazvuk).

1.22. Vibrácie.

1.23. Osvetlenie (intenzita, jas, kontrast, oslnenie, nedostatočné denné osvetlenie).

1.24. Nedostatočná rozoznateľnosť, napríklad osôb alebo zariadení vzhľadom na pozadie.

2. CHEMICKÉ NEBEZPEČENSTVÁ

2.1. Plyny, pary, aerosóly, pevné látky, kvapalné látky a ich účinky

2.1.1. toxické,

2.1.2. žieravé,

2.1.3. dráždivé,

2.1.4. senzibilizujúce,

2.1.5. karcinogénne,

2.1.6. mutagénne,

2.1.7. teratogénne.

3. BIOLOGICKÉ NEBEZPEČENSTVÁ

3.1. Rastliny.

3.2. Živočíchy, napríklad zvieratá, hmyz.

3.3. Baktérie, vírusy, huby, parazity.

4. INÉ NEBEZPEČENSTVÁ

4.1. Nevhodná pracovná poloha.

4.2. Neprimeraná fyzická (statická alebo dynamická) záťaž.

Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 395/2006 Z. z.

ZOZNAM PRÁC, PRI KTORÝCH SA POSKYTUJÚ OSOBNÉ OCHRANNÉ PRACOVNÉ PROSTRIEDKY

Práce, pri ktorých sa poskytujú a používajú osobné ochranné pracovné prostriedky, ak sa pri ich vykonávaní vyskytujú nebezpečenstvá, ktoré môžu poškodiť zdravie zamestnanca, sú najmä

1. OCHRANA HLAVY

1.1. Ochranná prilba pri

1.1.1. stavebných prácach, najmä prácach na lešení a vo výškach, pod nimi alebo v ich blízkosti, pri montáži a demontáži debnenia a lešenia, pri montážnych a inštalačných prácach, pri demolačných prácach,

1.1.2. práci v chemických prevádzkach,

1.1.3. práci na oceľových mostoch, oceľových konštrukciách budov, oceľových hydraulických konštrukciách, na stožiaroch, vežiach, vysokých peciach, v oceliarňach a valcovniach, vo veľkých nádržiach, veľkom potrubí, v kotolniach,

1.1.4. práci v energetike,

1.1.5. práci v jamách, výkopoch, šachtách a tuneloch,

1.1.6. zemných prácach a prácach v lomoch, prácach s kameňom,

1.1.7. práci v podzemí, povrchových baniach, pri vrtných a geofyzikálnych prácach, pri práci na skládkach uhlia,

1.1.8. práci so vstreľovacím náradím,

1.1.9. trhacích prácach, pri odpaľovaní ohňostrojov a pri zneškodňovaní výbušnín,

1.1.10. práci v blízkosti zdvíhadiel, zdvíhacích zariadení, žeriavov, dopravníkov, pri zdvíhaní bremien na vysokozdvižných vozíkoch,

1.1.11. abrazívnom čistení materiálov brokmi a pieskom (otryskávanie),

1.1.12. vysokých peciach, v oceliarňach, vo valcovniach, v lisovniach, pri spracúvaní kovov, kovaní, zlievaní,

1.1.13. práci v priemyselných peciach, kontajneroch, strojových zariadeniach, silách, zásobníkoch a potrubiach,

1.1.14. stavbe lodí,

1.1.15. posunovaní na železnici,

1.1.16. práci na bitúnku,

1.1.17. ťažbe dreva a lesníckej činnosti, pri ktorej hrozí nebezpečenstvo pádu predmetov z výšky,

1.1.18. práci v stiesnených priestoroch,

1.1.19. likvidácii následkov havárií, pri zdolávaní požiarov, pri vykonávaní záchranných prác pri haváriách a živelných pohromách.

1.2. Ochranná čiapka, šatka pri práci

1.2.1. pri pohyblivých zariadeniach a ich častiach,

1.2.2. v prostredí s nebezpečenstvom infekcie.

1.3. Protihluková prilba pri

1.3.1. práci v hluku pri vysokých hladinách a frekvenciách.

2. OCHRANA SLUCHU

2.1. Chránič sluchu pri

2.1.1. tvarovaní kovov, napríklad pri kovaní, lisovaní, valcovaní, razení,

2.1.2. práci s pneumatickými strojmi, prístrojmi a náradím,

2.1.3. práci v blízkosti kompresorov,

2.1.4. práci pozemného personálu na letiskách,

2.1.5. práci s baranidlom,

2.1.6. práci v drevospracujúcom a textilnom priemysle,

2.1.7. práci s motorovými reťazovými pílami a krovinorezmi,

2.1.8. spracúvaní keramických a tehliarskych surovín,

2.1.9. pri rezaní železobetónových prefabrikátov.

3. OCHRANA ZRAKU A TVÁRE

3.1. Ochranné okuliare, štít na ochranu tváre, kukla pri

3.1.1. zváraní, brúsení, rozbrusovaní,

3.1.2. dlabaní a sekaní,

3.1.3. ťažbe a spracúvaní hornín,

3.1.4. ťažbe a spracúvaní dreva,

3.1.5. práci so vstreľovacím náradím, s vŕtacím náradím,

3.1.6. odstraňovaní častí materiálu alebo pri práci, pri ktorej vzniká odpad (úlomky, triesky, prach),

3.1.7. abrazívnom čistení materiálu brokmi a pieskom (otryskávanie),

3.1.8. práci s kyselinami a zásadami, ich roztokmi, dezinfekčnými látkami a žieravými čistiacimi prostriedkami, práci s biologickými materiálmi a liečivami,

3.1.9. práci s roztavenými látkami alebo pri práci v blízkosti týchto látok,

3.1.10. rozprašovaní tekutín, prachových častíc,

3.1.11. práci v sálavom teple (sálavom žiarení),

3.1.12. práci s lasermi, ultrafialovým žiarením, silným svetelným žiarením,

3.1.13. práci s motorovou reťazovou pílou a krovinorezom,

3.1.14. likvidácii následkov havárií, pri zdolávaní požiarov,

3.1.15. trhacích prácach, pri odpaľovaní ohňostrojov a pri zneškodňovaní výbušnín,

3.1.16. skiaskopických a intervenčných rtg vyšetreniach,

3.1.17. práci s rádiofarmakami.

4. OCHRANA DÝCHACÍCH ORGÁNOV

4.1. Ochranné rúško, maska, respirátor, dýchací prístroj pri

4.1.1. práci s nebezpečnými látkami,

4.1.2. práci v prostredí s nedostatkom kyslíka,

4.1.3. práci v nádržiach, v obmedzených priestoroch, v priemyselných zariadeniach a priestoroch s nedýchateľným ovzduším, napríklad so škodlivinami alebo s nedostatkom kyslíka,

4.1.4. práci v blízkosti sadzobne vysokej pece,

4.1.5. práci v blízkosti plynových konvertorov a plynového potrubia vysokej pece,

4.1.6. práci v blízkosti miesta odpichu vysokej pece s výskytom dymov obsahujúcich ťažké kovy,

4.1.7. vymurúvaní pecí a lejacích panví s výskytom vysokej prašnosti,

4.1.8. zariadeniach s vysokou prašnosťou,

4.1.9. likvidácii následkov havárií, pri zdolávaní požiarov,

4.1.10. práci v šachtách, stokách a ďalších podzemných priestoroch súvisiacich s kanalizáciou,

4.1.11. práci v mraziarňach s nebezpečenstvom úniku chladiaceho média,

4.1.12. nanášaní náterových látok,

4.1.13. ťažbe, úprave a zušľachťovaní nerastov s vysokou prašnosťou,

4.1.14. strojovom brúsení dreva,

4.1.15. zdravotnom vyšetrení a ošetrení,

4.1.16. práci v archívoch.

5. OCHRANA HORNÝCH KONČATÍN

5.1. Ochrana predlaktia pri

5.1.1. vykosťovaní a krájaní mäsa,

5.1.2. armovaní železa.

5.2. Ochranné rukavice pri

5.2.1. práci s materiálmi so zvýšenou alebo so zníženou teplotou,

5.2.2. práci s chemickými látkami, napríklad s kyselinami a zásadami, ich roztokmi, dezinfekčnými a čistiacimi prostriedkami,

5.2.3. zváraní,

5.2.4. manipulácii s predmetmi, ktoré majú ostré hrany, s výnimkou prác, pri ktorých je nebezpečenstvo zachytenia rukavíc,

5.2.5. práci s herbicídmi, insekticídmi, arboricídmi,

5.2.6. práci s rádioaktívnymi látkami, so zdrojmi ionizujúceho žiarenia,

5.2.7. práci s biologickými materiálmi, v prostredí s nebezpečenstvom infekcie,

5.2.8. práci s vibrujúcimi nástrojmi.

5.3. Rukavice z kovovej sieťoviny pri

5.3.1. vykosťovaní a krájaní mäsa ručným nožom,

5.3.2. výmene nožov na rezacích strojoch.

6. OCHRANA DOLNÝCH KONČATÍN

6.1. Ochranná obuv s podrážkami odolnými proti prepichnutiu a prerezaniu pri

6.1.1. stavbe skeletu budovy, základov a cestných prácach,

6.1.2. lešenárskych prácach,

6.1.3. demolácii budov a konštrukcií,

6.1.4. práci s betónovými a prefabrikovanými dielcami, pri montáži debnenia a jeho odstraňovaní,

6.1.5. nádvorných prácach a prácach v skladoch,

6.1.6. práci na strechách,

6.1.7. práci v lese,

6.1.8. práci na oceľových mostoch, oceľových konštrukciách budov, stožiaroch, vežiach, výťahoch, oceľových hydraulických konštrukciách, vysokých peciach, v oceliarňach a valcovniach, vo veľkých nádržiach, veľkých potrubiach, v kotolniach, v energetických zariadeniach, na žeriavoch,

6.1.9. stavbe pecí, montáži vykurovacích, vetracích zariadení a kovových dielcov,

6.1.10. údržbe a oprave strojov,

6.1.11. prestavbe a údržbárskych prácach,

6.1.12. vysokých peciach, v oceliarňach, valcovniach, pri formovaní foriem na odlievanie, spracúvaní kovov, kovaní, lisovaní, valcovaní, ťahaní drôtov,

6.1.13. práci s kameňom a pri jeho spracúvaní,

6.1.14. práci v lomoch a otvorených výkopoch, na uhoľných skrývkach,

6.1.15. ťažbe, úprave a zušľachťovaní nerastov, razení a hĺbení podzemných priestorov,

6.1.16. výrobe a spracúvaní tabuľového a obalového skla,

6.1.17. manipulácii s formami v keramickom priemysle, chemickom priemysle,

6.1.18. vymurúvaní pecí v keramickom priemysle,

6.1.19. formovaní v keramickom priemysle a v priemysle stavebných látok,

6.1.20. doprave a skladovaní,

6.1.21. práci s mrazenými blokmi mäsa a blokmi konzervovaných potravín,

6.1.22. stavbe lodí,

6.1.23. posunovaní železničných vozňov,

6.1.24. likvidácii následkov havárií, zdolávaní požiarov.

6.2. Ochranná obuv proti šmyku pri

6.2.1. práci na strechách,

6.2.2. práci na leteckej technike,

6.2.3. práci na šmykľavej, napríklad vlhkej podlahe.

6.3. Ochranná obuv s tepelnoizolačnou podrážkou pri

6.3.1. práci s veľmi horúcimi alebo veľmi studenými materiálmi.

6.4. Ochranná obuv, ktorú možno rýchlo a ľahko vyzuť pri

6.4.1. práci s nebezpečenstvom preniknutia roztaveného kovu, agresívnych látok.

6.5. Ortopedická obuv (proti statickej záťaži) pri

6.5.1. práci, pri ktorej sa prevažne stojí alebo pohybuje.

6.6. Ochranná obuv proti vlhku a chladu pri

6.6.1. ošetrovaní zvierat,

6.6.2. práci vo vlhkom prostredí,

6.6.3. práci v chladnom prostredí.

6.7. Ochranná obuv s antistatickou úpravou pri

6.7.1. práci s nebezpečenstvom výbuchu, vo výpočtových strediskách, v operačných sálach.

6.8. Ochranná obuv proti prieniku agresívnych látok pri

6.8.1. práci v chemickom priemysle.

7. OCHRANA TRUPU

7.1. Zástera odolná proti prerezaniu, prebodnutiu, vystužená pri

7.1.1. vykosťovaní a rezaní mäsa,

7.1.2. práci s ručným nožom, ak treba ťahať nôž smerom k telu,

7.1.3. rezaní dreva na kotúčovej píle,

7.1.4. klampiarskych prácach a pri práci so sklom.

7.2. Kožená zástera pri

7.2.1. zváraní,

7.2.2. kovaní,

7.2.3. zlievaní, odlievaní.

7.3. Špeciálna zástera pri

7.3.1. práci v ionizujúcom žiarení.

7.4. Gumená alebo pogumovaná zástera pri

7.4.1. práci s jedmi, žieravinami, rozpúšťadlami,

7.4.2. práci s biologickými materiálmi,

7.4.3. práci s kvapalinami.

7.5. Bedrový a spevňovací pás pri

7.5.1. práci v chlade,

7.5.2. prácach spojených so zvýšenou fyzickou záťažou.

8. OCHRANA CELÉHO TELA

8.1. Ochranný odev pri

8.1.1. práci s chemickými látkami, napríklad s kyselinami a zásadami, ich roztokmi, s dezinfekčnými a čistiacimi prostriedkami,

8.1.2. práci s horúcimi materiálmi alebo v ich blízkosti a všade tam, kde sa pociťuje vplyv nadmerného tepla,

8.1.3. výrobe plochého a technického skla,

8.1.4. abrazívnom čistení brokmi a pieskom (otryskávanie),

8.1.5. práci v chladných priestoroch, najmä v hlbokomraziacich priestoroch,

8.1.6. práci s motorovými reťazovými pílami a krovinorezmi,

8.1.7. práci s herbicídmi, insekticídmi, arboricídmi,

8.1.8. ťažbe, úprave a zušľachťovaní nerastov,

8.1.9. práci na pracovisku so zdrojmi ionizujúceho žiarenia (s rádioaktívnymi látkami),

8.1.10. práci v prostredí s nebezpečenstvom výbuchu,

8.1.11. likvidácii následkov havárií,

8.1.12. práci s biologickými materiálmi,

8.1.13. trhacích prácach, ohňostrojných prácach, zneškodňovaní výbušnín.

8.2. Ohňovzdorný ochranný odev pri

8.2.1. zváraní v obmedzených priestoroch,

8.2.2. zdolávaní požiarov,

8.2.3. práci v prostredí s možnosťou výbuchu a požiaru.

8.3. Odev chrániaci pred nepriaznivým počasím pri

8.3.1. práci vonku v daždivom a chladnom počasí.

8.4. Výstražný odev alebo vesta pri

8.4.1. práci, pri ktorej musia byť zamestnanci zreteľne viditeľní.

8.5. Ochranné zariadenie proti pádu, bezpečnostné lano, popruh pri

8.5.1. práci vo výškach a nad priehlbňami,

8.5.2. práci na lešení,

8.5.3. montáži lešení,

8.5.4. montáži stavebných prefabrikátov,

8.5.5. práci na stožiaroch,

8.5.6. práci na pracovných plošinách, výsuvných rebríkoch, v korunách stromov,

8.5.7. práci v kabínach výškových žeriavov,

8.5.8. práci vo výškových kabínach stohovacích a vyhľadávacích zariadení v skladoch,

8.5.9. práci v horných častiach vrtných veží,

8.5.10. práci v šachtách a stokách.

8.6. Ochranný skafander s dýchacím prístrojom pri

8.6.1. práci s rádioaktívnymi aerosólmi.

9. OCHRANA KOŽE

9.1. Ochranný olej, masť pri

9.1.1. spracúvaní materiálov na povrchovú úpravu (napríklad drevených, kovových a iných predmetov),

9.1.2. vypracúvaní koží,

9.1.3. manipulácii s chemickými látkami, chemickými prípravkami,

9.1.4. práci vo vlhkom prostredí.

10. INÉ

10.1. Bielizeň a ponožky pri

10.1.1. práci v chlade,

10.1.2. práci s biologickými faktormi.

10.2. Osobný dozimeter pri práci v kontrolovanom pásme.

10.3. Gumený izolačný koberec pri elektrikárskych prácach.

10.4. Chránič štítnej žľazy pri

10.4.1. práci v röntgenovom žiarení.

Príloha č. 4
k nariadeniu vlády č. 395/2006 Z. z.

ZOZNAM ĎALŠÍCH KRITÉRIÍ NA VÝBER OSOBNÉHO OCHRANNÉHO PRACOVNÉHO PROSTRIEDKU

Príloha obsahuje vybrané údaje a kritériá na hodnotenie a výber týchto osobných ochranných pracovných prostriedkov:

1. Ochranná prilba
2. Ochranné okuliare a štíty na ochranu tváre
3. Prostriedok na ochranu sluchu
4. Prostriedok na ochranu dýchacích orgánov
5. Ochranné rukavice
6. Ochranná obuv
7. Ochranný odev
8. Záchranná plávacia vesta
9. Osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu

1. OCHRANNÁ PRILBA

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	**Príčiny a druhy nebezpečenstiev**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
Mechanické	- padajúce predmety, nárazy - bočné zovretie - použitie vstreľovacieho zariadenia	- schopnosť tlmiť nárazy - bočná pevnosť a tuhosť - odolnosť proti prerazeniu
Elektrické	- nízke napätie	- elektrická izolácia
Tepelné	- chlad alebo žiar - rozstrekovanie roztaveného kovu	- zachovanie ochranných vlastností pri nízkych a vysokých teplotách - odolnosť proti odstreknutému tekutému kovu
Nerozoznateľnosť	- nedostatočná rozoznateľnosť	- výstražná alebo svetlo odrážajúca farba

Nedostatky	**Príčiny a druhy nedostatkov**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	- nedostatočné pohodlie pri používaní	- ergonomické riešenie (konštrukcia): • hmotnosť • priestor pre hlavu • prispôsobenie hlave • vetranie
Všeobecné	- nedostatočná zdravotná vhodnosť - nedostatočná čistota	- vlastnosti (kvalita) materiálu - ľahká udržiavateľnosť a ošetrovanie - stabilita prilby na hlave (dobré sedenie),

	- zlá stabilita (sedenie) na hlave, padanie prilby - kontakt s otvoreným plameňom	upevnenie - nehorľavosť, odolnosť proti plameňu
Ovplyvňovanie ochranných funkcií starnutím	- vplyv počasia a okolitých podmienok, čistenie, používanie	- odolnosť proti prevádzkovému opotrebeniu - zachovanie ochranných funkcií počas celej životnosti osobného ochranného pracovného prostriedku
B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nedostatočný ochranný účinok	- nesprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku	- výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie) • rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití - výber osobného ochranného pracovného prostriedku po zohľadnení individuálnych telesných a zdravotných faktorov používateľa
	- nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku	- správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika - rešpektovanie pokynov výrobcu
	- znečistenie, opotrebenie a poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku	- udržiavanie v dobrom stave - čistenie - pravidelná kontrola - včasná výmena - rešpektovanie pokynov výrobcu

2. OCHRANNÉ OKULIARE A ŠTÍTY NA OCHRANU TVÁRE

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	**Príčiny a druhy nebezpečenstiev**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
Nešpecifické	- namáhanie pri používaní - preniknutie malých cudzích teliesok s malou energiou	- zorníky (sklá) s dostatočnou mechanickou pevnosťou a odolnosťou proti roztrieštenému - tesnosť a odolnosť
Mechanické	- čiastočky s veľkou energiou, napríklad črepiny, triesky, vystreknutá kvapalina	- mechanická odolnosť
Tepelno--mechanické	- horúce čiastočky s vysokou rýchlosťou	- odolnosť proti horúcim alebo roztaveným materiálom
Chlad	- vplyv chladu na oko a okolité časti tela	- tesné priliehanie osobného ochranného pracovného prostriedku k tvári
Chemické	- podráždenie spôsobené	- tesnosť, bočná ochrana a chemická

	• plynmi • parami • aerosólmi • pevnými látkami a kvapalnými látkami	odolnosť
Žiarenie	- technické zdroje infračerveného žiarenia, viditeľného svetla, ultrafialového žiarenia a ionizujúceho žiarenia, laserových lúčov - škodlivé zložky slnečného žiarenia	- filtračné vlastnosti zorníkov (skiel) - tesnosť obruby zabezpečujúca ochranu pred žiarením - obruba neprepúšťajúca žiarenie

Nedostatky	**Príčiny a druhy nedostatkov**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	- nedostatočné pohodlie pri používaní spôsobené • vysokou hmotnosťou • zvýšeným potením • neprimeraným zovretím, vysokým kontaktným tlakom	- ergonomické riešenie (konštrukcia): • malá hmotnosť • dostatočné prevetrávanie, zorníky (sklá) odolné proti zahmlievaniu (zaroseniu) • individuálna prispôsobiteľnosť používateľovi
Všeobecné	- nedostatočná zdravotná vhodnosť - nedostatočná čistota	- vlastnosti (kvalita) materiálu - ľahká udržiavateľnosť a ošetrovanie
	- poškodené, ostré okraje	- zaoblené rohy a hrany - používať bezpečnostné sklo
	- ovplyvnenie viditeľnosti zlými optickými vlastnosťami, napríklad skresľovanie obrazu, zmena farieb, najmä signálov - obmedzenie zorného poľa - zrkadlenie (odrazy) - náhla zmena priehľadnosti (svetlo - tma) - zahmlievanie, zarosovanie zorníkov (skiel)	- dbať o optickú kvalitu zorníkov (skiel) - používať zorníky (sklá) odolné proti mechanickým vplyvom - dostatočne veľké zorníky (sklá) - antireflexné zorníky (sklá) a rámy - primeraná rýchlosť reakcie fotochromatických zorníkov (skiel) - odolnosť alebo prostriedok proti zaroseniu
Ovplyvňovanie ochranných funkcií starnutím	- vplyv počasia a okolitých podmienok, čistenie, používanie	- odolnosť proti prevádzkovému opotrebeniu - zachovanie ochrannej funkcie počas celej životnosti
B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nedostatočný ochranný účinok	- nesprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku	- výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie) • rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití - výber osobného ochranného pracovného prostriedku po zohľadnení individuálnych telesných a zdravotných faktorov používateľa
	- nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku	- správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika - rešpektovanie pokynov výrobcu
	- znečistenie, opotrebenie, poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku	- udržiavanie v dobrom stave - čistenie - pravidelná kontrola - včasná výmena - rešpektovanie pokynov výrobcu

3. PROSTRIEDOK NA OCHRANU SLUCHU

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	**Príčiny a druhy nebezpečenstiev**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
Hluk	- trvalý hluk - impulzný hluk	- dostatočný útlm hluku pre príslušný typ a frekvenciu hluku
Teplo	- odstrekujúci kov, napríklad pri zváraní	- odolnosť proti horúcemu, žeravému alebo roztavenému materiálu

Nedostatky	**Príčiny a druhy nedostatkov**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	- nedostatočné pohodlie pri používaní spôsobené • vysokou hmotnosťou • vysokým tlakom • zvýšeným potením • neprimeraným zovretím	- ergonomické riešenie (konštrukcia): • hmotnosť • veľkosť tlaku pri používaní a úsilie potrebné na udržanie osobného ochranného pracovného prostriedku v požadovanej ochrannej polohe • individuálna prispôsobiteľnosť
Obmedzenie počuteľnosti	- zhoršenie rečovej zrozumiteľnosti, rozoznávania signálov a dôležitých pracovných zvukov, určovania smeru hluku	- meniteľnosť útlmu hluku podľa frekvencie hluku, zníženie tlmenia hluku - použitie zátok (rezonančných chráničov) namiesto slúchadlových (mušľových) - výber po zvukovej skúške - použitie vhodných elektroakustických osobných ochranných pracovných prostriedkov
Všeobecné	- nedostatočná zdravotná vhodnosť - nedostatočná čistota - nevhodný materiál - poškodený okraj - zachytávanie, ťahanie vlasov - kontakt s horúcimi telesami - kontakt s otvoreným plameňom	- vlastnosti (kvalita) materiálu - ľahká udržiavateľnosť a ošetrovanie - možnosť výmeny tesniacich vankúšikov na slúchadlách (mušliach), použiť zátky na jednorazové použitie - zaoblenie rohov a hrán - odstránenie miest a častí zachytávajúcich vlasy - odolnosť voči vzplanutiu a taveniu - nehorľavosť, odolnosť proti plameňu
Ovplyvňovanie ochranných funkcií starnutím	- vplyv počasia a okolitých podmienok, čistenie, používanie	- odolnosť proti prevádzkovému opotrebeniu - zachovanie ochrannej funkcie počas celej životnosti
B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nedostatočný ochranný účinok	- neprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku	- výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie) • rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití - výber osobného ochranného pracovného prostriedku po zohľadnení individuálnych telesných a zdravotných faktorov používateľa
	- nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku	- správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika - rešpektovanie pokynov výrobcu
	- znečistenie, opotrebenie,	- udržiavanie v dobrom stave

	poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku	- čistenie - pravidelná kontrola - včasná výmena - rešpektovanie pokynov výrobcu

4. PROSTRIEDOK NA OCHRANU DÝCHACÍCH ORGÁNOV

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	**Príčiny a druhy nebezpečenstiev**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
Pôsobenie nebezpečných látok vo vdychovanom vzduchu	- pevné a kvapalné látky (častice) znečisťujúce vzduch (prach, dym, aerosól), plyn, para	- filter na zachytávanie častíc s potrebnou účinnosťou (stupňom filtrácie) zodpovedajúcou koncentrácii, toxicite, riziku a veľkosti častíc - osobitne treba prihliadať na kvapalné čiastočky
	- plyny a pary znečisťujúce vzduch	- výber vhodného druhu protiplynového filtra a stupňa filtrácie, ktoré zodpovedajú koncentrácii, toxicite, riziku, požadovanej dobe používania a povahe práce
Nedostatok kyslíka vo vdychovanom vzduchu	- viazanie kyslíka - vytláčanie kyslíka	- zabezpečenie prívodu kyslíka osobným ochranným pracovným prostriedkom - zohľadniť kapacitu kyslíka v osobnom ochrannom pracovnom prostriedku so zreteľom na dobu jeho používania

Nedostatky	**Príčiny a druhy nedostatkov**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	- nedostatočné pohodlie pri používaní: • veľkosť • hmotnosť • prívod vzduchu a pod. • dýchací odpor • mikroklíma v maske • používanie	- ergonomické riešenie (konštrukcia): • prispôsobiteľnosť • malá hmotnosť a jej vhodné rozloženie • voľný pohyb hlavy • malý dýchací odpor, pretlak v dýchacej oblasti • zariadenie s dýchacím ventilom, ventilátorom • jednoduchá manipulácia
Všeobecné	- nedostatočná zdravotná vhodnosť - nedostatočná čistota - netesnosť - zvyšovanie obsahu kysličníka uhličitého vo vdychovanom vzduchu - kontakt s otvoreným plameňom, iskrami, roztaveným kovom - obmedzenie zorného poľa - kontaminácia	- vlastnosti (kvalita) materiálu - ľahká udržiavateľnosť, ošetrovanie a dezinfekcia - tesné priľnutie k tvári používateľa, nepriepustnosť - zariadenie s dýchacím ventilom, ventilátorom alebo s pohlcovačom kysličníka uhličitého - použitie nehorľavých materiálov - dostatočná veľkosť zorného poľa - odolnosť, dekontaminovateľnosť
Ovplyvňovanie ochranných funkcií starnutím	- vplyv počasia a okolitých podmienok, čistenie, používanie	- odolnosť proti prevádzkovému opotrebeniu - zachovanie ochranných funkcií počas celej životnosti osobného ochranného pracovného prostriedku
B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nedostatočný ochranný účinok	- nesprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku	- výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie)

		• rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití • dodržiavanie rozsahu (hraníc) použitia a životnosti; pri nadmerných koncentráciách alebo nedostatku kyslíka namiesto filtračného zariadenia použiť izolačné zariadenie - výber osobného ochranného pracovného prostriedku po zohľadnení individuálnych telesných a zdravotných faktorov používateľa
	- nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku	- správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika - rešpektovanie pokynov na používanie, informácií a poučení výrobcu, bezpečnostných orgánov a skúšobní
	- znečistenie, opotrebenie alebo poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku	- udržiavanie v dobrom stave: • čistenie • pravidelná kontrola• rešpektovanie maximálnej doby používania• včasná výmena• rešpektovanie pokynov výrobcu, ako aj bezpečnostných predpisov a zásad

5. OCHRANNÉ RUKAVICE

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	**Príčiny a druhy nebezpečenstiev**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
Všeobecné	- kontaktom - namáhaním pri použití	- zakrytie pokožky - odolnosť proti roztrhnutiu, predĺženiu a odieraniu
Mechanické	- drsné, špicaté a ostré predmety - náraz, úder	- odolnosť proti preniknutiu, prepichnutiu a prerezaniu - tlmiace vlastnosti
Tepelné	- horúce, resp. chladné materiály, teplota okolia, - kontakt s otvoreným plameňom - účinky pri zváračských prácach	- izolácia proti teplu a chladu - nehorľavosť, odolnosť proti plameňu - ochrana a odolnosť proti žiareniu a odstrekujúcemu roztavenému kovu
Elektrické	- elektrické napätie	- elektrická izolácia
Chemické	- účinky chemikálií	- nepriepustnosť, odolnosť
Vibrácie	- mechanické chvenie	- tlmenie vibrácií
Kontaminácia	- kontakt s rádioaktívnymi látkami	- nepriepustnosť, ľahká dekontaminovateľnosť, odolnosť

Nedostatky	**Príčiny a druhy nedostatkov**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	- nedostatočné pohodlie pri používaní	- ergonomické riešenie (konštrukcia): • hmotnosť, odstupňovanie veľkostí, plocha povrchu, pohodlie pri používaní, priepustnosť vodných pár
Všeobecné	- nedostatočná zdravotná vhodnosť - nedostatočná čistota - priľnavosť (lepenie) rukavíc na pokožku	- vlastnosti (kvalita) materiálu - ľahká udržiavateľnosť a ošetrovanie - vhodné tvarové riešenie
Ovplyvňovanie ochranných funkcií	- vplyv počasia a okolitých podmienok,	- odolnosť proti prevádzkovému opotrebeniu

starnutím	čistenie, používanie	- zachovanie ochranných funkcií počas celej životnosti - zachovanie veľkosti rozmerov, ich stálosť
B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nedostatočný ochranný účinok	- nesprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku	- výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie) • rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití - výber osobného ochranného pracovného prostriedku po zohľadnení individuálnych telesných a zdravotných faktorov používateľa
	- nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku	- správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika - rešpektovanie pokynov výrobcu
	- znečistenie, opotrebenie, poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku	- udržiavanie v dobrom stave - čistenie - pravidelná kontrola - včasná výmena - rešpektovanie pokynov výrobcu

6. OCHRANNÁ OBUV

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	**Príčiny a druhy nebezpečenstiev**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
Mechanické	- predmety padajúce na prednú časť nohy alebo ju môžu zovrieť - pád a nárazy na pätu - pád ako dôsledok pošmyknutia - stúpenie (šliapnutie) na ostré alebo špicaté predmety - účinky na jednotlivé časti nohy: • predkolenie • členok • priehlavok • chodidlo	- pevnosť prednej časti (špičky) obuvi - schopnosť opätku tlmiť energiu - zosilnenie priehlavku - protišmykové vlastnosti - odolnosť podrážky proti prerazeniu, prerezaniu, prepichnutiu - účinná ochrana jednotlivých častí nohy
Elektrické	- nízke a stredné napätie - statická elektrina	- elektrická izolácia - zvod statického náboja
Tepelné	- chlad alebo teplo - striekanie roztaveného kovu	- tepelná izolácia proti chladu, resp. proti veľkému teplu - nepriepustnosť, odolnosť
Chemické	- škodlivé alebo nebezpečné kvapaliny alebo prach	- nepriepustnosť, odolnosť
Nadmerná záťaž	- nadmerné státie alebo chôdza	- tvarovanie nášľapnej časti obuvi

Nedostatky	**Príčiny a druhy nedostatkov**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	- nedostatočné pohodlie pri používaní: • neprispôsobenosť obuvi nohe • nedostatočné pohlcovanie potu • únava z používania obuvi • prepúšťanie vody	- ergonomické riešenie (konštrukcia): • tvar, veľkosť a výstelka obuvi • priepustnosť pár a schopnosť pohlcovať vodné pary • pružnosť, hmotnosť • vodotesnosť

Všeobecné	- nedostatočná zdravotná vhodnosť - nedostatočná čistota - nebezpečenstvo vyvrtnutia a vykĺbenia nohy	- vlastnosti (kvalita materiálu) - ľahká udržiavateľnosť a ošetrovanie - tuhosť obuvi v priečnom smere, podpora klenby a vhodnosť obuvi
Ovplyvňovanie ochranných funkcií starnutím	- vplyv počasia a okolitých podmienok, čistenie, používanie	- odolnosť proti prevádzkovému opotrebeniu - zachovanie ochranných funkcií počas celej životnosti - odolnosť podrážky proti korózii, odieraniu a namáhaniu
Statická elektrina	- elektrostatický výboj	- elektrická vodivosť
B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nedostatočný ochranný účinok	- nesprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku	- výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie) • rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití - výber osobného ochranného pracovného prostriedku po zohľadnení individuálnych telesných a zdravotných faktorov používateľa
	- nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku	- správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika - rešpektovanie pokynov výrobcu
	- znečistenie, opotrebenie, poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku	- udržiavanie v dobrom stave - čistenie - pravidelná kontrola - včasná výmena - rešpektovanie pokynov výrobcu

7. OCHRANNÝ ODEV

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	**Príčiny a druhy nebezpečenstiev**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
Všeobecné	- kontakt - namáhanie (zaťaženie) pri používaní	- zakrytie tela - odolnosť proti opotrebeniu a trhaniu, šíreniu trhlín, stálosť veľkosti (rozmerov)
Mechanické	- drsné, špicaté a ostré predmety	- odolnosť proti preniknutiu
Tepelné	- horúce, resp. chladné materiály, teplota okolia - kontakt s otvoreným plameňom - účinky pri zváračských prácach	- izolácia proti teplu a chladu - nehorľavosť, odolnosť proti plameňu - ochrana a odolnosť proti žiareniu a odstrekujúcemu roztavenému kovu
Elektrické	- elektrické napätie	- elektrická izolácia
Chemické a biologické	- chemické a biologické účinky	- nepriepustnosť, odolnosť proti chemickým a biologickým účinkom
Vlhkosť	- priepustnosť vody	- nepriepustnosť proti vode
Nerozoznateľnosť	- nedostatočná rozoznateľnosť odevu	- jasné alebo svetlo odrážajúce farby
Kontaminácia	- kontakt s rádioaktívnym materiálom	- nepriepustnosť, ľahká dekontaminovateľnosť, odolnosť

Nedostatky	**Príčiny a druhy nedostatkov**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		

Nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	- nedostatočné pohodlie pri používaní	- ergonomické riešenie (konštrukcia): • hmotnosť, odstupňovanie veľkostí, plocha povrchu, pohodlie pri používaní, priepustnosť vodných pár
Všeobecné	- nedostatočná zdravotná vhodnosť - nedostatočná čistota - priľnavosť (lepenie) odevu na pokožku	- vlastnosti (kvalita) materiálu - ľahká udržiavateľnosť a ľahké ošetrovanie - vhodné tvarové riešenie
Ovplyvňovanie ochranných funkcií starnutím	- vplyv počasia a okolitých podmienok, čistenie, používanie	- odolnosť proti prevádzkovému opotrebeniu - zachovanie ochranných funkcií počas celej životnosti osobného ochranného pracovného prostriedku
B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nedostatočný ochranný účinok	- nesprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku	- výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie) • rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití - výber osobného ochranného pracovného prostriedku po zohľadnení individuálnych telesných a zdravotných faktorov používateľa
	- nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku	- správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika - rešpektovanie pokynov výrobcu
	- znečistenie, opotrebenie, poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku	- udržiavanie v dobrom stave - čistenie - pravidelná kontrola - včasná výmena - rešpektovanie pokynov výrobcu

8. ZÁCHRANNÁ PLÁVACIA VESTA

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	**Príčiny a druhy nebezpečenstiev**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
Utopenie	- pád osoby do vody, bezvedomie alebo telesná bezmocnosť	- schopnosť udržať sa nad vodou - schopnosť správne fungovať, aj keď je používateľ v bezvedomí - čas nafúknutia - spúšťač automatického nafukovania - schopnosť udržiavať ústa a nos používateľa nad vodou

Nedostatky	**Príčiny a druhy nedostatkov**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		
Zaťaženie používateľa, nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	- obmedzenia spôsobené veľkosťou, nevhodným tvarom a rozmermi alebo nevhodným riešením	- ergonomické riešenie (konštrukcia), ktoré neobmedzuje výhľad, dýchanie a pohyby, správne umiestnenie ovládačov
Všeobecné	- skĺznutie záchrannej plávacej vesty pri dopade používateľa do vody - poškodenie záchrannej	- konštrukčné riešenie - zachovanie polohy záchrannej plávacej vesty pri používaní - odolnosť proti mechanickým vplyvom, napríklad úderu, nárazu, zovretiu,

	plávacej vesty počas používania - nedostatočná funkcia nafukovacieho systému - nevhodné použitie	prederaveniu - zabezpečenie funkčnej spoľahlivosti a bezpečnosti pri všetkých prevádzkových podmienkach - vlastnosti nafukovacieho plynu, veľkosť zásobníka, neškodnosť plynu - účinnosť nafukovacej automatiky aj po dlhšom skladovaní - možnosť ručného zapnutia nafukovacieho systému - možnosť nafúknutia samým používateľom (ústami) aj pri oblečenej záchrannej plávacej veste -možnosť nafúknutia ústami, ak je záchranná plávacia vesta poškodená - trvanlivý krátky návod na použitie na záchrannej plávacej veste
Ovplyvňovanie ochranných funkcií starnutím	- vplyv počasia, okolitých podmienok, čistenie, používanie	- odolnosť proti chemickým, biologicko-fyzikálnym účinkom morskej vody, saponátov, uhľovodíkov, mikroorganizmov - baktérií, húb - odolnosť proti klimatickým vplyvom, napríklad teplote a vlhkosti vzduchu, dažďu, striekajúcej vode, slnečnému žiareniu - odolnosť materiálu záchrannej plávacej vesty a ochranného obalu proti opotrebeniu, napríklad proti roztrhnutiu, odieraniu, účinkom tekutých kovov, napríklad pri zváraní, nehorľavosť
B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nedostatočný ochranný účinok	- nesprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku	- výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie) • rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití - výber osobného ochranného pracovného prostriedku po zohľadnení individuálnych telesných a zdravotných faktorov používateľa
	- nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku	- správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika - rešpektovanie pokynov výrobcu
	- znečistenie, opotrebenie, poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku	- udržiavanie v dobrom stave - čistenie - pravidelná kontrola - včasná výmena - rešpektovanie pokynov výrobcu

9. OSOBNÝ OCHRANNÝ PRACOVNÝ PROSTRIEDOK PROTI PÁDU

Nebezpečenstvá, pred ktorými má osobný ochranný pracovný prostriedok chrániť

Nebezpečenstvá	**Príčiny a druhy nebezpečenstiev**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
Náraz	- pád z výšky a do hĺbky - nestabilita	- odolnosť a vhodnosť osobného ochranného pracovného prostriedku a miesta upevnenia (miesta ukotvenia)

Nedostatky	**Príčiny a druhy**	**Kritériá a opatrenia na bezpečnosť**

	nedostatkov	**a vyhotovenie osobného ochranného pracovného prostriedku**
A. Možné nedostatky vyplývajúce z osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nepohodlie, obmedzovanie, prekážanie pri práci	- nevhodné ergonomické riešenie (konštrukcia)	-ergonomické riešenie (konštrukcia): • konštrukčné princípy • hmotnosť • pružnosť • jednoduchosť a ľahké nasadenie na telo
	- obmedzenie voľnosti pohybu	- záchytné zariadenie s automatickým prispôsobovaním dĺžky
Všeobecné	- dynamické zaťaženie osobného ochranného pracovného prostriedku a používateľa spomalením pádu (počas brzdenia)	- vhodnosť osobného ochranného pracovného prostriedku: • rozloženie zaťaženia pri brzdení na časti tela schopné tlmiť zaťaženie • zníženie brzdnej sily • brzdná dráha (vzdialenosť) • poloha upevňovacieho zariadenia
	- kývanie sa (kmitanie) v závese a bočný náraz	- závesný bod (ukotvenie) nad hlavou, zavesenie v prídavnom (inom) závesnom bode (ukotvení)
	- statická záťaž na telo pri zavesení v popruhoch	- riešenie (konštrukcia) prostriedku zlepšujúce rozdelenie zaťaženia
	- skĺznutie spojovacieho prostriedku	- krátke spojovacie prostriedky, napríklad bezpečnostný postroj
Ovplyvňovanie ochranných funkcií starnutím	- vplyv počasia a okolitých podmienok, čistenie, používanie	- odolnosť proti prevádzkovému opotrebeniu - zachovávanie ochranných funkcií počas celej životnosti osobného ochranného pracovného prostriedku
B. Možné nedostatky pri používaní osobného ochranného pracovného prostriedku		
Nedostatočný ochranný účinok	- nesprávny výber osobného ochranného pracovného prostriedku	- výber osobného ochranného pracovného prostriedku podľa druhu nebezpečenstva, veľkosti rizika a prevádzkového zaťaženia: • dodržiavanie pokynov výrobcu (návodu na používanie) • rešpektovanie znakov a symbolov na osobnom ochrannom pracovnom prostriedku, napríklad o úrovni ochrany, o zvláštnom použití - výber osobného ochranného pracovného prostriedku po zohľadnení individuálnych telesných a zdravotných faktorov používateľa
	- nesprávne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku	- správne používanie osobného ochranného pracovného prostriedku, poznanie a uvedomovanie si nebezpečenstiev a rizika - rešpektovanie pokynov výrobcu
	- znečistenie, opotrebenie, poškodenie osobného ochranného pracovného prostriedku	- udržiavanie v dobrom stave - čistenie - pravidelná kontrola - včasná výmena - rešpektovanie pokynov výrobcu

Príloha č. 5
k nariadeniu vlády č. 395/2006 Z. z.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNYCH AKTOV EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Smernica Rady 89/656/EHS z 30. novembra 1989 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na používanie osobných ochranných prostriedkov pracovníkmi na pracovisku (tretia samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, 05/zv.1).

1) Zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov.

2) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov.

3) Napríklad zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 29/2001 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na osobné ochranné prostriedky v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 323/2002 Z. z.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava,
tel.: 02 888 91 131, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.